

ในสัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 3 – 9 เมษายน พ.ศ. 2548 สำนักโรคระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สงสัยไอกรน 3 ราย (กัมแพงเพชร 2 ราย และนครสวรรค์ 1 ราย)

จังหวัดกัมแพงเพชร 2 ราย

รายที่ 1 เด็กหญิง อายุ 2 เดือน ที่อยู่ 282/1 หมู่ 1 ตำบลโกสัมพี กิ่งอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกัมแพงเพชร เริ่มป่วยวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548 มีอาการไอ คัดจมูก เข้ารับการรักษาที่คลินิกวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2548 ต่อมาเด็กหายใจหอบมาก ได้เข้ารับการรักษากลายเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลเอกชนวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2548 และถูกส่งเข้ารับการรักษาคือโรงพยาบาลกัมแพงเพชรในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2548 แพทย์วินิจฉัยโรคเป็นไอกรน เนื่องจากเด็กมีอาการไอเป็นชุด ๆ และมีตัวเขียว ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ CBC : WBC 9,000 cell/mm³ (Neutrophil 87 %), Hct 32 %, Plt 427,000 cell/mm³ เก็บ Throat swab ย้อม gram stain พบ gram negative bacilli 1+ และ gram negative diplococci 1+ ขณะนี้ผู้ป่วยยังรักษาอยู่ในโรงพยาบาล ประวัตีได้รับวัคซีน DTP และ OPV1 ในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2548 ได้เก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab ของผู้สัมผัสใกล้ชิดรวมพ่อแม่ทั้งหมด 8 ราย และเก็บ Throat swab ผู้ป่วยส่งเพาะเชื้ออีกครั้ง ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ขณะนี้กำลังรอผลทางห้องปฏิบัติการ

รายที่ 2 เด็กชาย อายุ 28 วัน ที่อยู่ 11 หมู่ 2 ตำบลคลองแม่ลาย อำเภอเมือง จังหวัดกัมแพงเพชร เริ่มป่วยวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2548 มีอาการไอ วันต่อมาเริ่มมีไข้ เข้ารับการรักษาสถานพยาบาลในหมู่บ้าน วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2548 เข้ารักษาในโรงพยาบาลกัมแพงเพชร มีอาการไอบ่อยเป็นชุด ๆ และมีตัวเขียว หายใจเร็ว แพทย์วินิจฉัย ไอกรน ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ CBC: WBC 15,100 cell/mm³ (Neu 16 %, Lymph 74%), Hct 43 %, Plt 237,000 cell/mm³ รอผลการตรวจเพาะเชื้อเสมหะ ผู้ป่วยอาการดีขึ้น ออกจากโรงพยาบาลวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2548 ประวัตีได้รับวัคซีน BCG และ HBV (พี่ชายผู้ป่วยอายุ 4 ปี มีอาการไอเรื้อรังมาประมาณ 1 เดือน ไม่มีไข้ ไม่มีตัวเขียว ขณะนี้กำลังติดตามพี่ชายมาทำ Nasopharyngeal swab) เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab ผู้ป่วยและผู้สัมผัสภายในบ้าน จำนวน 5 ราย ส่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กำลังรอผลทางห้องปฏิบัติการ

จังหวัดนครสวรรค์ 1 ราย

เด็กชาย อายุ 2 เดือน ที่อยู่ 84 หมู่ 8 ตำบลนากลาง อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เริ่มป่วยวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไอเป็นชุดมีเสมหะมาก เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลโกรกพระ แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นเป็นปอดอักเสบ (pneumonia with apnea) และส่งเข้ารับการรักษาคือโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ในวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2548 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ CBC : WBC 14,700 cell/mm³ (Neu 30% Lymph 62 %, Mono 3 % atyp lymph 4 %), Plt 366,000 cell/mm³, Hct = 32%, ผลการเพาะเชื้อเสมหะพบ numerous staphylococcus coagulase positive และย้อม gram stain พบ few leukocyte, no organism found รอผลตรวจ Throat swab การวินิจฉัยครั้งสุดท้าย R/O pertussis ผู้ป่วยอาการดีขึ้น ออกจากโรงพยาบาลวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2548 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์เก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal swab ผู้สัมผัสเด็ก 20 รายส่งตรวจ ขณะนี้กำลังรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ประวัตีผู้ป่วยได้รับวัคซีน BCG และ HBV

สถานการณ์ผู้ป่วยไอกรน ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2548 ได้รับรายงานตั้งแต่เดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยจำนวน 5 ราย จากจังหวัดสระบุรี ฉะเชิงเทรา กาฬสินธุ์ มหาสารคาม และศรีสะเกษ ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต

2. การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษที่จังหวัดร้อยเอ็ด

ทีม SRRT สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ดและอำเภอเกษตรวิสัย ร่วมดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรคระหว่างวันที่ 6 – 8 เมษายน พ.ศ. 2548 พบว่า มีผู้ป่วยจำนวน 36 ราย อายุระหว่าง 8 – 73 ปี เป็นเพศชาย 22 ราย หญิง 14 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัยระหว่างวันที่ 5 - 7 เมษายน พ.ศ. 2548 เป็นผู้ป่วยนอก 15 ราย ผู้ป่วยใน 19 ราย และซื้อยารับประทานเอง 2 ราย อาการที่พบ คือ ถ่ายอุจจาระเหลวเป็นน้ำ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้ รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2548 เวลา 16.00 น. รายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2548 เวลา 01.00 น. พบผู้ป่วยกระจายใน 2 อำเภอ 8 ตำบล คืออำเภอเกษตรวิสัย 7 ตำบล อำเภอสุวรรณภูมิ 1 ตำบล จากการสอบสวนพบอาหารที่น่าจะเป็นสาเหตุของการเกิดอาหารเป็นพิษคือ ปูนาผัด เนื่องจากผู้ป่วยทุกรายมีประวัติการรับประทานส้มตำใส่ปูนาผัด ที่ซื้อมาจากแม่ค้าในตลาดสดอำเภอเกษตรวิสัยในวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2548 (แม่ค้ารับซื้อปูนาจากชาวบ้านที่จับมาจากทุ่งนา ล้างน้ำและหมักเกลือ 1 คืน) ส่งตัวอย่าง ปูนาผัด 2 ตัวอย่าง ทำ rectal swab culture ผู้ป่วย 19 ราย ตรวจเพาะเชื้อที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ผลพบเชื้อ *Vibrio parahaemolyticus* ผู้ป่วย 4 ตัวอย่างและปูนาผัด 2 ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทุกแห่งของอำเภอเกษตรวิสัย ดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมโรคอย่างต่อเนื่องติดต่อกัน 10 วันขณะนี้ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่

3. ผู้ป่วยสงสัยติดเชื้อโรคฉี่หนูเสียชีวิต 1 ราย และผู้ป่วยยืนยัน 2 ราย

เพศชาย อายุ 35 ปี ที่อยู่ 27 หมู่ 6 ตำบลสิงห์โคก อาชีพทำนา ไม่มีโรคประจำตัว มีประวัติดื่มสุราและสูบบุหรี่ เริ่มป่วยวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการปวดท้อง อาเจียน ผู้ป่วยซื้อยารับประทานเอง ต่อมา มีไข้ หนาวสั่น ปวดแน่นท้อง ปวดกล้ามเนื้อขา เข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยบ้านหนองไผ่ ตำบลโคกสิงห์ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัย ในวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2548 แพทย์วินิจฉัยโรคเบื้องต้น Cardiac beriberi with acute viral bronchitis ผู้ป่วยมีความดันโลหิตลดลง แพทย์รักษาให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำเพิ่มมากขึ้น ผู้ป่วยรู้สึกตัวดีแต่มีอาการปวดศีรษะ ญาติขอย้ายไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยมีอาการไม่ดีขึ้นต้องให้การดูแลในห้องผู้ป่วยหนัก ต่อมาอาการทรุดหนักและเสียชีวิตในวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2548 เวลา 12.00 น. และวินิจฉัยครั้งสุดท้าย Bilateral pneumonia R/O Leptospirosis ประวัติประมาณ 10 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยร่วมกับเพื่อน 5 คน ในหมู่บ้านลงไปหาปลาในหนองน้ำของหมู่บ้าน ทีม SRRT ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด และอำเภอเกษตรวิสัยได้ติดตามผู้ที่ร่วมจับปลา พบมีอาการป่วยและเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัยอีก 2 ราย มีรายละเอียดดังนี้

รายที่ 1 เพศชายอายุ 38 ปี ที่อยู่ 44 หมู่ 6 ตำบลสิงห์โคก อาชีพทำนา ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการ ไข้ ปวดศีรษะ เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัย วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2548 อาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยอาการดีขึ้น ออกจากโรงพยาบาลวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2548 วินิจฉัยครั้งสุดท้าย Leptospirosis

รายที่ 2 เพศชาย อายุ 36 ปี ที่อยู่ 41 หมู่ 6 ตำบลสิงห์โคก อาชีพทำนา ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2548 มีอาการ ไข้ หนาวสั่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามร่างกาย ผู้ป่วยซื้อยามารับประทานเองในช่วงแรก อาการไม่ดีขึ้น เข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยหนองไผ่ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2548 และเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลเกษตรวิสัย เบื้องต้นแพทย์วินิจฉัยสงสัย Leptospirosis ผู้ป่วยอาการดีขึ้นออกจากโรงพยาบาลวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2548 วินิจฉัยครั้งสุดท้าย Leptospirosis with acute renal failure

จากประวัติผู้เสียชีวิตและผู้ป่วยมีปัจจัยเสี่ยงร่วมกันคือ การลงจับปลาในหนองน้ำของหมู่บ้านก่อนป่วยประมาณ 14 วัน ทุกรายมีอาการป่วย ไข้ หนาวสั่น ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ลักษณะการป่วยเป็นแบบ cluster น่าจะบ่งชี้ได้ว่า มีการระบาดของโรคฉี่หนู ทีม SRRT สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ดและฝ่ายระบาดวิทยา อำเภอเกษตรวิสัยได้ดำเนินการควบคุมป้องกันโรค โดยออกให้ความรู้เรื่องโรคฉี่หนูให้ชาวบ้านในท้องที่ ค้นหาผู้ป่วยในหมู่บ้าน ขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ นอกจากนี้ได้ทำการเจาะเลือดในกลุ่มชาวบ้านที่มีประวัติสัมผัสน้ำในหนองน้ำ ออกทำการกำจัดหนูและร่วมกับปศุสัตว์จังหวัดทำการตรวจเลือดหนู วัว ควาย ในบริเวณใกล้เคียงแหล่งน้ำแล้ว